

НЕТРАДИЦІЙНІ РЕЛІГІЇ ТА СЕКУЛЯРНІ ВЧЕННЯ РЕЛІГІЙНОГО ХАРАКТЕРУ

Нетрадиційні релігії породжені процесами суспільного життя ХХ століття, які спонукали не лише до відновлення ортодоксальних релігійних традицій, а й до пошуку нових цінностей, духовних орієнтацій.

У контексті вітчизняного релігієзнавства поняття «нетрадиційні релігії» охоплює своїм змістом неусталені для нашої культури віровчення (буддизм, іслам тощо); неокульти.

Нетрадиційні релігії не обмежені одним віровченням, вони спрямовані на міжрелігійний синтез, поєднують у собі елементи багатьох релігій. Давайте розглянемо ці основні ідеї та концепції.

Окультизм (лат. *Ocultus* – прихований, таємний) – містичне вчення, яке визнає існування надприродних сил, можливість безпосереднього спілкування з ними за допомогою магічних обрядів, таємних ритуалів.

Теософія (Богомудрість) – релігійно-філософське вчення про можливість містичного та інтуїтивного пізнання Бога шляхом безпосередніх контактів з надприродними силами.

Антропософія – вчення, яке на місце Бога ставить людину. Вважає, що пізнання істини є містичним, таємничим процесом, а тому доступне лише посвяченим особам

Спіритизм (лат. *Spiritus* – душа, дух) – містично-ідеалістична течія, яка ґрунтується на вірі в існування потойбічного «світу духів» і можливості спілкування з ними за допомогою спеціальних ритуалів.

Нетрадиційні релігійні вірування класифікують у сім груп.

Неохристиянські течії вірування на загально християнській основі

Вони представлені релігійними утвореннями, сформованими в лоні традиційного християнства, які намагаються пристосувати його до мінливих особливостей часу. Більшість їх, сформувавшись за рубежем у 90-ті роки ХХ ст., проникла на терени України.

Усі вони спираючись на Біблію як головне джерело віросповідання і на особу Ісуса Христа як центральну фігуру релігійних доктрин, критикують ортодоксальне християнство за відхід від первісних традицій, оголошують свою церкву винятковою та виключно харизматичною.

Церква воскресаючої Богородиці. Організовано сформувалася вона у 80-ті роки ХХ ст. в Росії, зареєстрована в 1992 році. Того ж року її общини з'явилися в Україні. Проголосила себе Церквою царства Божого, яке божа Мати за дорученням Святої Трійці повинна збудувати на Землі, підготувавши другий прихід Ісуса Христа. Своєрідно тлумачить вона православне віровчення.

Мормони. Офіційна назва – Церква Ісуса Христа Святих останніх днів. Заснована в 1830 р. у США. За твердженням її засновника, автора священної «Книги Мормона» Джозефа Сміта (1805–1844), ангел, явившись йому, вказав

місце, де знаходились дошки з давніми письменами книги ізраїльського пророка Мормона, яка містить життєпис давніх народів, які залишили Ізраїль і переселились до Америки, Ця книга разом з Біблією становить основу віровчення, яке увібрало християнські, ісламські, буддійські, давньогрецькі та давньоримські релігійні положення, тлумачення самого Сміта.

Новоапостольська церква. Виникла в Англії у 1832 р. внаслідок руху за відродження первісного значення Христа. Центр знаходиться в Цюріху, очолює його першоапостол, рішення якого з церковних питань є обов'язкові для виконання. Діє у 190 країнах. Священнослужителі – єпископ, староста, пастор і проповідник – ведуть богослужіння безкоштовно, і у церкві здійснюють таїнства: хрещення водою, закарбування Духом святим і причастя.

Церква Христа. Своєю метою вважає відновлення первісного християнства, проголошує Біблію основою віросповідання і діяльності, вимагає від віруючих дотримання біблійних постулатів віри. Громадою керує старійшина. Визнають хрещення у свідомому віці.

Список використаних джерел

Академічне релігієзнавство: підручник / за ред. А. Колодного. – К., 2000. – С. 1–700.